

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Hovedindholdet i det foreliggende lovforslag er en reform af folkeskolens styrelse baseret på følgende principper:

- En væsentlig forenkling af styrelsesreglerne, herunder ophævelse af de særlige styrelsesregler for Københavns Kommune.
- Mål- og rammestyring i stedet for detailstyring.
- Højere grad af økonomisk og pædagogisk selvforvaltning.
- Øget forældreflydelse.
- Enstrengt ledelsesstruktur.
- Styrkelse af skolelederen.
- Forenkling af klagebestemmelserne.
- Samling af alle lovbestemmelser om folkeskolen i folkeskoleloven.

Forenkling af styrelsesreglerne m.v.

Forenklingen af styrelsesreglerne består især i en reduktion af antallet af niveauer, der medvirker i beslutningsproceduren. Amtsrådets funktioner i forbindelse med folkeskolevirksomhed ophører, bortset fra ansvaret for den vidtgående specialundervisning, som opretholdes i det foreliggende forslag, jf. dog yderligere herom nedenfor.

Forslaget til det nye styrelsessystem opstiller nogle grundlæggende krav til styrelsen af kommunernes skolevæsen. Inden for de rammer, som forslaget sætter, må de enkelte kommunalbestyrelser i overensstemmelse med lokale behov og ønsker selv opstille de nærmere retningslinier for styrelsen i den pågældende kommune.

Bestemmelser om styrelsen af kommunens skolevæsen skal efter forslaget optages i en vedtægt i lighed med, hvad der gælder for styrelsen af kommunens anliggender i øvrigt.

Da kommunerne således får vide rammer til selv at fastsætte styrelsesordningen i kommunen, vil der på folkeskoleområdet ikke længere være behov for særlige bestemmelser om Københavns Kommune. Dette indebærer bl.a., at skoledirektionen i København foreslås ophævet som et særligt lovfæstet organ.

Ifølge forslaget ophæves også bestemmelserne om de lovfæstede skolekommissioner, og kommissionernes hidtidige beføjelser fordeles mellem kommunalbestyrelsen og skolebestyrelserne. Der er dog mulighed for, at kommunalbestyrelsen efter indstilling fra skolebestyrelserne kan oprette fælles rådgivende organer for kommunens skolevæsen.

Endvidere foreslås bestemmelserne om de hidtidige obligatoriske fælleslærerråd ophævet. Ved denne omlægning bortfalder funktionen som fælleslærerrådsformand i den enkelte kommune.

Skolenævnene erstattes af skolebestyrelser, som sammen med skolens leder varetager ledelsen af den enkelte skole.

Lærerrådene ophæves. I stedet oprettes pædagogiske råd, der er rådgivende for skolens leder. De pædagogiske råd kan også udtale sig til skolebestyrelsen. Sådanne udtalelser skal, som det hidtil har været tilfældet med lærerrådets udtalelser, fremsendes gennem skolens leder. Ved denne omlægning bortfalder funktionen som lærerrådsformand på den enkelte skole. Elevrådet fortsætter efter forslaget på tilsvarende lovgrundlag som hidtil.

Mål- og rammestyring m.v.

Detailstyring skal afløses af mål- og rammestyring. Det betyder, at såvel ministerium som kommunalbestyrelse bør fastlægge kravene til folkeskolen ved hjælp af mål og rammer, som det i videst muligt omfang overlades til den enkelte skole at udfylde. Ifølge de rammebestemmelser, som er indeholdt i forslaget, er udgangspunktet, at kommunalbestyrelsen har det overordnede ansvar for skolestrukturen, for tilsynet med skolevæsenet og for størrelsen af den økonomiske ramme, som efter forslaget bør tildeles de enkelte skoler.

Kommunalbestyrelsen er efter forslaget den myndighed, der træffer beslutning i enhver sag, der ikke udtrykkeligt er henlagt til anden myndighed.

Hvis princippet om en højere grad af økonomisk og pædagogisk selvforvaltning skal have et reelt indhold, bør kommunalbestyrelsen tildele de enkelte skoler et rammebeløb, som giver skolerne frihed til at